

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za državno ureditev

Številka: 010-01/15-1/ EPA 544-VII
Ljubljana, 19. junija 2015

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) sprejela naslednje

M n e n j e

k Letnemu poročilu Informacijskega pooblaščenca za leto 2014

Komisija za državno ureditev (v nadaljevanju komisija) je na 54. seji 3. junija 2015 obravnavala Letno poročilo Informacijskega pooblaščenca za leto 2014, EPA 544 - VII (v nadaljevanju: letno poročilo), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija **se je seznanila** s poročilom.

Informacijska pooblaščenka je kot predstavnica predlagatelja predstavila 14. poročilo Informacijskega pooblaščenca, ki ima pristojnosti na področju dostopa do informacij javnega značaja (pritožbeni organ in nadzor nad izvajanjem Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju: ZDIJZ) in drugih predpisov in na področju varstva osebnih podatkov (inšpekcijski nadzor po Zakonu o varstvu osebnih podatkov (v nadaljevanju ZVOP)). Informacijski pooblaščenec lahko vlaga tudi zahteve za presojo ustavnosti zakonov in drugih predpisov in ima pristojnosti na podlagi še nekaterih drugih zakonov. Spremlja več kot 5000 zavezancev za dostop do informacij javnega značaja. Informacijski pooblaščenec dobro sodeluje z obema občinskima združenjema, SOS in ZOS, kar se kaže tudi v delovanju lokalnih skupnosti na področju dostopa do informacij javnega značaja, saj je na njihovo delovanje vedno manj pritožb, predvsem se zmanjšuje število kršitev molka organa, podobno velja za ves ožji javni sektor. Težave nastajajo pri novih zavezancih za dostop do informacij javnega značaja, ki ZDIJZ še ne poznajo dobro in ga ne sprejemajo, zato so sprožili že 25 tožb na Upravnem sodišču. 2014 se je Informacijski pooblaščenec ukvarjal z nekaj odmevnimi primeri, kot so zahteve do DUBT, DARS, Banke Slovenije, AJPES in drugih. 2014 je bilo izdanih rekordno število odločb 288, prejetih je bilo 578 pritožbenih zadev, od tega 320 zoper zavrnilne odločbe in 258 zaradi molka organa. Med zavrnilnimi odločbami se jih je 115 nanašalo na delovanje državnih organov in

51 na lokalne skupnosti. Glede na število pritožb je očitno, da možnost ponovne uporabe informacij še ni zaživela v praksi, saj je bilo na to temo samo 8 pritožb.

Glede kršitev varstva osebnih podatkov Informacijski pooblaščenec ugotavlja, da je manj manjših kršitev, se pa zato dogajajo težje kršitve, ki vključujejo večje število ljudi. Spodbudno je, da je bilo vloženih manj zahtev za sodno varstvo v prekrškovnih zadevah, kar pomeni, da zavezanci sprejemajo odločbe in se torej zavedajo svojih prekrškov. Zmanjšuje se število zahtev za izdaje odločb za uporabo biometrije, kar pomeni, da so imela ozaveščanja uporabnikov ustrezen odziv, saj biometrija predstavlja velik poseg v varstvo osebnih podatkov in smo ena redkih držav, ki imamo biometrijo v zakonu posebej urejeno.

Komisija se je seznanila z letnim poročilom in pohvalila njegovo pripravo.

Komisija je izpostavila primer iz šolstva, ko osnovne in srednje šole uporabljajo 2 informacijska sistema, LO.POLIS in E-asistent, oba sta zasebne narave. Člane komisije je zanimalo, ali se je Informacijski pooblaščenec že srečal s sistemoma in kaj meni o stopnji varnosti osebnih podatkov v njih. Komisiji je bilo pojasnjeno, da sta bila sistema že predmet inšpekcijskega nadzora Informacijskega pooblaščenca in da ni bilo ugotovljenih pomanjkljivosti. Dajanje podatkov v obdelavo in hranjenje zunanjim izvajalcem je zakonsko dovoljeno. Pri tem pa morajo imeti ustanove pisne pogodbe, iz katerih izhajajo jasne zaveze in odgovornosti izvajalcev storitev, ki so odgovorni tudi za nadzor nad vsemi podatki, ki so jim bili zaupani. Prav tako mora biti jasno dogovorjeno, da se po izteku pogodbe vsi podatki vrnejo nazaj k lastniku podatkov. Izvajalec storitev sme podatke obdelovati samo v okviru naročnikovih pooblastil, biti pa je treba tudi pozoren, da se na izvajalca ne prenese več pravic kot jih ima uporabnik sam.

Pred časom je prišlo do spremembe Zakona o sodnem registru in člane komisije je zanimalo, ali je Informacijski pooblaščenec že sprožil kakšne postopke za preverjanje zakonodaje, saj je v času sprejema novele zakona menil, da gre za pretiran poseg v varstvo osebnih podatkov. Informacijska pooblaščenka je komisiji pojasnila, da zakon še ni operativen, ker se pripravlja uredba. Tako trenutno še ni odprt noben konkreten primer, vendar pa bo Urad informacijskega pooblaščenca skoraj zanesljivo na Zakon o sodnem registru sprožil zahtevo za oceno ustavnosti zakona.

Komisija je opozorila na velike količine podatkov, ki jih na spletnih straneh kopiči npr. Google in internetne kršitve varstva osebnih podatkov, prav tako so bile izpostavljene nove tehnologije, ki posegajo v življenje posameznika, in kršitve načel varstva osebnih podatkov. Zakonodaja tem tehnologijam ne sledi in ne odpravlja kršitev. Informacijska pooblaščenka je komisiji predstavila prelomno tožbo iz 2014 na Sodišču EU, ko so bili spletni iskalniki, kot je npr. Google prepoznani kot upravljavci osebnih podatkov. To pomeni, da tudi zanje veljajo obveznosti izbrisa netočnih ali nepopolnih podatkov o posamezniku na njihovih straneh. Informacijski pooblaščenec nima pristojnosti za delovanje v tujini, iskalnik, kot je Google, pa pri nas nima nobene statusne oblike, zato se v praksi Informacijski pooblaščenec povezuje z drugimi varuhi v EU. Na področju varstva osebnih podatkov se v EU pripravljata tudi nova

zakonodaja, ki bo bolj ščitila posameznika, da bo imel pravico do pozabe oziroma izbrisa podatkov, temu bo sledila tudi implementacija v slovensko zakonodajo.

Člani komisije so razpravljali tudi o pristojnosti Informacijskega pooblaščenca nad mediji in nad različnimi spletnimi objavami fotografij. Informacijska pooblaščenka je člane komisije opozorila, da so glede medijev pristojni samo v primeru, če javne institucije ne posredujejo medijem zahtevanih podatkov in če gre za informacije, ki so v obliki dokumenta. Pri objavah fotografij na spletnih omrežjih gre največkrat za zasebne informacije, ki uidejo na splet in niso v pristojnosti Informacijskega pooblaščenca, ki je pristojen samo za osebne podatke, ki izhajajo iz neke zbirke ali so namenjeni zbirki in zato ne gre za prekrškovno pristojnost po Zakonu o varstvu osebnih podatkov.

Komisija je podprla prošnjo Informacijskega pooblaščenca, da naj vsi pripravljavci predlogov zakonov medresorsko usklajujejo zakone z Informacijskim pooblaščencom, saj se tako izognejo presojam ocen ustavnosti zakonov in prispevajo h krepitvi zavedanja pomena varstva osebnih podatkov.

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Rajko Fajt, l.r.
predsednik